

31985L0384

21.8.1985

URADNI LIST EVROPSKIH SKUPNOSTI

L 223/15

DIREKTIVA SVETA

z dne 10. junija 1985

o vzajemnem priznavanju diplom, spričeval in drugih dokazil o formalnih kvalifikacijah v arhitekturi, skupaj z ukrepi za učinkovito uresničevanje pravice do ustanavljanja podjetij in svobode opravljanja storitev

(85/384/EGS)

SVET EVROPSKIH SKUPNOSTI JE

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske gospodarske skupnosti, zlasti členov 49, 57 in 66,

ob upoštevanju predloga Komisije ⁽¹⁾,

ob upoštevanju mnenja Evropskega parlament ⁽²⁾,

ob upoštevanju mnenja Ekonomsko-socialnega odbora ⁽³⁾,

ker Pogodba po izteku prehodnega obdobja prepoveduje vsako diskriminatorno obravnavanje na podlagi državljanstva pri ustanavljanju podjetij in opravljanju storitev; ker se iz tega izhajajoče načelo enake obravnave ne glede na državljanstvo nanaša med drugim na dodeljevanje dovoljenj, potrebnih za začetek opravljanja arhitekturnih dejavnosti, pa tudi na registracijo ali članstvo v strokovnih združenjih ali telesih;

ker je kljub temu zaželeno, da se sprejmejo nekatere določbe za učinkovitejše uresničevanje pravice do ustanavljanja podjetij in svobode opravljanja arhitekturnih storitev;

ker Pogodba ne dovoljuje, da bi države članice dajale kakršno koli obliko pomoči, ki bi lahko izkrivljala pogoje za ustanavljanje podjetij;

ker člen 57(1) Pogodbe določa, da je treba sprejeti direktive za vzajemno priznavanje diplom, spričeval in drugih dokazil o formalnih kvalifikacijah;

ker so arhitektura, kakovost stavb, njihova umestitev v okolje, spoštovanje naravnega in urbanega okolja ter skupna in individualna kulturna dediščina zadeve splošnega družbenega pomena; ker mora torej vzajemno priznavanje diplom, spričeval in drugih dokazil o formalnih kvalifikacijah temeljiti na kakovostnih in količinskih merilih, ki zagotavljajo, da imetniki priznanih diplom, spričeval in drugih dokazil o formalnih kvalifikacijah razumejo in v praksi udeležajo potrebe posameznikov, socialnih skupin in skupnosti glede prostorskega načrtovanja, projektiranja, organizacije in gradnje objektov, ohranitve in krepitve arhitekturne dediščine ter ohranjanja naravnega ravnotežja;

ker so metode izobraževanja in usposabljanja za strokovno delo v arhitekturi zdaj zelo različne; ker je torej treba sprejeti določbe za postopno usklajevanje izobraževanja in usposabljanja za opravljanje dejavnosti pod poklicnim nazivom „arhitekt“;

⁽¹⁾ UL C 239, 4.10.1967, str. 15.

⁽²⁾ UL C 72, 19.7.1968, str. 3.

⁽³⁾ UL C 24, 22.3.1968, str. 3.

ker zakoni v nekaterih državah članicah zahtevajo, da morajo imeti arhitekti za začetek opravljanja in opravljanje dejavnosti s tega področja diplomu iz arhitekture; ker v nekaterih drugih državah članicah nimajo te zahteve in urejajo pravico do poklicnega naziva „arhitekt“ z zakonom; ker v nekaterih državah članicah, v katerih ne veljata niti prva niti druga ureditev, pripravljajo zakone in predpise, ki bodo urejali začetek opravljanja in opravljanje takih dejavnosti pod poklicnim nazivom „arhitekt“; ker torej pogoji za začetek opravljanja in opravljanje omenjenih dejavnosti v teh državah članicah še niso določeni; ker vzajemno priznavanje diplom, spričeval in drugih dokazil o formalnih kvalifikacijah predvideva, da take diplome, spričevala in druga dokazila o formalnih kvalifikacijah dovoljujejo začetek opravljanja in opravljanje nekaterih dejavnosti v državi članici, ki je te dokumente izdala; ker bo torej priznanje nekaterih spričeval po tej direktivi še naprej veljalo le, če bodo imeli njihovi imetniki pravico začeti opravljati dejavnost pod poklicnim nazivom „arhitekt“ na podlagi predpisov, ki jih bodo sprejele države članice izdajateljice takih spričeval;

ker nekatere države članice zahtevajo za zakonito pridobitev poklicnega naziva „arhitekt“ poleg diplome, spričevala ali drugega dokazila o formalnih kvalifikacijah tudi delovne izkušnje; ker se zdajšnja praksa v državah članicah razlikuje in je za odpravljanje možnih težav torej treba priznati enako dolge ustrezne delovne izkušnje v drugi državi kot ustrezne;

ker člen 1(2) opredeljuje „arhitekturne dejavnosti“ kot „tiste, ki se običajno opravljajo pod poklicnim nazivom arhitekt“ le zaradi prevladujočih razmer v nekaterih državah članicah in ta opredelitev določa samo področje uporabe te direktive, ni pa zakonska opredelitev arhitekturnih dejavnosti;

ker v večini držav članic arhitekturne dejavnosti po zakonu ali dejansko opravljajo osebe, ki imajo samo poklicni naziv „arhitekt“ ali pa ta naziv skupaj z drugim in nimajo izključne pravice do opravljanja teh dejavnosti, razen če ni z zakoni določeno drugače; ker prej omenjene dejavnosti ali nekatere od njih lahko opravljajo tudi ljudje z drugimi poklici, zlasti inženirji, ki so se posebej usposobili za projektiranje, vodenje del ali gradnjo;

ker bo vzajemno priznavanje kvalifikacij olajšalo začetek opravljanja in opravljanje teh dejavnosti;

ker je v nekaterih državah članicah, izjemoma in ne glede na običajne zahteve glede izobraževanja in usposabljanja za pridobitev naziva, mogoče zakonito podeliti poklicni naziv „arhitekt“ nekaterim maloštevilnim uglednim osebnostim, katerih delo kaže izjemno nadarjenost za arhitekturo; ker je treba take primere vključiti v to direktivo, predvsem zato ker so to pogosto posamezniki z mednarodnim ugledom;

ker naj priznavanje nekega števila obstoječih diplom, spričeval in drugih dokazil o formalnih kvalifikacijah v arhitekturi, ki so naštetih v členih od 10 do 12, omogoči diplomantom, da takoj ustanovijo podjetje ali opravljajo storitve v drugih državah članicah; ker hitro izvajanje teh določb v Velikem vojvodstvu Luksemburg zaradi majhnosti države lahko povzroči izkrivljanje konkurence in ovira strokovno organiziranje; ker je zato upravičeno, da ima ta država dodatno obdobje prilagajanja;

ker direktiva o vzajemnem priznavanju diplom, spričeval in drugih dokazil o formalnih kvalifikacijah v arhitekturi ne pomeni nujno, da sta izobraževanje in usposabljanje, ki ju zagotavljajo take diplome, spričevala in dokazila, dejansko enaki, morajo biti dovoljena za uporabo nazivov izdana le v jeziku matične države članice ali države članice, iz katere prihaja tuji državljan;

ker države članice lahko, da bi nacionalnim organom olajšale uporabo te direktive, predpišejo, da morajo osebe, ki izpolnjujejo zahteve glede izobraževanja in usposabljanja po tej direktivi, poleg dokazil o izobrazbi predložiti tudi potrdilo pristojnega organa njihove matične države članice ali države, iz katere prihajajo, ki potrjuje, da je njihova kvalifikacija skladna s to direktivo;

ker se nacionalne določbe, ki se nanašajo na ugled in dobro ime, lahko uporabijo kot standardi za začetek opravljanja dejavnosti pri ustanovitvi podjetja; ker je poleg tega v takih okoliščinah treba razlikovati primere, ko oseba še ni opravljala nobenih

arhitekturnih dejavnosti, od tistih, ko jih je že opravljala v drugi državi članici;

ker bi bila za izvajalca v primeru opravljanja storitev zaradi začasnosti njegove dejavnosti zahteva po registraciji ali članstvu v strokovnih združenjih ali telesih nedvomno ovira, saj je taka zahteva povezana z ustaljeno in trajno naravo dejavnosti v državi članici; ker je to zahtevo torej treba opustiti; ker pa je v tem primeru treba zagotoviti nadzor nad poklicno disciplino, ki je v pristojnosti strokovnih združenj ali teles; ker je z upoštevanjem člena 62 Pogodbe zato treba poskrbeti, da se od zadevne osebe lahko zahteva obvestilo pristojnemu organu v državi članici gostiteljici o opravljanju storitev;

ker Uredba Sveta (EGS) št. 1612/68 z dne 15. oktobra 1968 o prostem gibanju delavcev znotraj Skupnosti ⁽¹⁾ za poklice, ki so vanjo vključeni, nima posebnih določb o ugledu ali dobrem imenu, poklicni disciplini ali uporabi poklicnih nazivov, ki bi se nanašale na dejavnosti zaposlenih na arhitekturnem področju; ker se v državah članicah taka pravila uporabljajo ali se lahko uporabljajo za zaposlene, pa tudi za samozaposlene osebe; ker je v nekaterih državah članicah arhitekturne dejavnosti dovoljeno opravljati le, če ima izvajalec diplomo, spričevalo ali drugo dokazilo o formalnih kvalifikacijah; ker take dejavnosti na svoji poklicni poti opravljajo zaposlene in samozaposlene osebe ali ista oseba v obeh vlogah; ker se zdi, da je za resnično spodbudo prostega gibanja oseb v tem poklicu v Skupnosti to direktivo treba razširiti na tiste, zaposlene na arhitekturnem področju;

ker ta direktiva uvaja vzajemno priznavanje diplom, spričeval in drugih dokazil o formalnih kvalifikacijah, ki omogoča opravljanje poklicnih dejavnosti, ne da bi hkrati usklajevala nacionalne določbe za izobraževanje in usposabljanje; ker se število ljudi v tem poklicu med državami članicami precej razlikuje; ker mora Komisija zato prvih nekaj let pozorno spremljati izvajanje te direktive,

SPREJEL NASLEDNJO DIREKTIVO:

POGLAVJE I

PODROČJE UPORABE

Člen 1

1. Ta direktiva se uporablja za dejavnosti na arhitekturnem področju.

⁽¹⁾ UL L 257, 19.10.1968, str. 2.

2. V tej direktivi so dejavnosti na arhitekturnem področju dejavnosti, ki jih običajno opravljajo tisti s poklicnim nazivom „arhitekt“.

POGLAVJE II

DIPLOME, SPRIČEVALA IN DRUGA DOKAZILA O FORMALNIH KVALIFIKACIJAH, KI IMETNIKU OMOGOČAJO, DA OPRAVLJA DEJAVNOSTI NA ARHITEKTURNEM PODROČJU S POKLICNIM NAZIVOM „ARHITEKT“

Člen 2

Vsaka država članica prizna diplome, spričevala in druga dokazila o formalnih kvalifikacijah, ki so pridobljena po izobraževanju in usposabljanju v skladu z zahtevami iz členov 3 in 4 in ki jih državljanom držav članic podelijo druge države članice, tako da imajo glede pravice do začetka opravljanja dejavnosti iz člena 1 in opravljanja dejavnosti s poklicnim nazivom „arhitekt“ na podlagi člena 23(1) te diplome, spričevala in druga dokazila o formalnih kvalifikacijah enak učinek kakor tisti, ki jih podeli država članica sama.

Člen 3

Izobraževanje in usposabljanje, ki se zaključijo z diplomami, spričevali in drugimi dokazili o formalnih kvalifikacijah iz člena 2, poteka po študijskih programih na univerzitetni ravni, ki zajemajo predvsem arhitekturo. Tak študij mora uravnoteženo pokrivati teoretične in praktične vidike usposabljanja arhitektov ter zagotavljati, da se pridobi:

1. sposobnost prostorskega načrtovanja ter arhitekturnega in gradbenega projektiranja, ki izpolnjuje estetske in tehnične zahteve,
2. ustrezno znanje zgodovine arhitekture in arhitekturnih teorij ter z njimi povezanih umetnosti, tehnologij in družbenih ved,
3. poznavanje upodabljalnih umetnosti kot vpliva na kakovost prostorskega načrtovanja ter arhitekturnega in gradbenega projektiranja,
4. ustrezno znanje o prostorskem načrtovanju, arhitekturnem in gradbenem projektiranju ter znanje, potrebno med načrtovanjem oziroma projektiranjem,

5. razumevanje odnosa med ljudmi in stavbami, med stavbami in njihovim okoljem ter razumevanje potrebe, da se stavbe in prostori v njih ter med njimi prilagodijo potrebam ljudi in njihovim medsebojnim razmerjem,
6. razumevanje poklica in vloge arhitekta v družbi, zlasti pri pravi idejnih zasnov prostorskih načrtov ter arhitekturnih in gradbenih projektov, ki upoštevajo družbene dejavnike,
7. poznavanje raziskovalnih metod in metod za pripravo idejne zasnove prostorskih načrtov ter arhitekturnih in gradbenih projektov,
8. poznavanje prostorskih, arhitekturnih in gradbenih načrtov ter konstrukcijskih in tehničnih problemov, povezanih z načrtovanjem stavb,
9. ustrezno poznavanje fizikalnih problemov, tehnologij in namembnosti stavb tako, da se njihova notranjost uredi udobno in zavaruje pred zunanjimi vplivi,
10. potrebno znanje prostorskega načrtovanja ter arhitekturnega in gradbenega projektiranja, ki omogoča izpolnjevanje zahtev uporabnikov stavbe, z upoštevanjem stroškovnih omejitev in gradbenih predpisov o izpolnjevanju bistvenih zahtev,
11. ustrezno poznavanje izvajanja del, organizacije, predpisov in postopkov, ki zadevajo uresničevanje prostorskih načrtov ter arhitekturnih in gradbenih projektov in vključevanje teh načrtov oziroma projektov v sistem celovitega urejanja prostora.

Člen 4

1. Izobraževanje in usposabljanje iz člena 2 mora izpolnjevati zahteve, opredeljene v členu 3, pa tudi naslednje pogoje:
  - (a) izobraževanje in usposabljanje mora skupno trajati najmanj štiri leta pri dodiplomskem študiju na univerzi ali primerljivem izobraževalnem zavodu oziroma najmanj šest let študija na univerzi ali primerljivem izobraževalnem zavodu, pri čemer mora dodiplomski študij trajati najmanj tri leta;
  - (b) tako izobraževanje in usposabljanje se konča z uspešno opravljenim izpitom na ravni diplome.

Ne glede na prvi pododstavek se po členu 2 prizna tudi triletno usposabljanje v „Fachhochschulen“ v Zvezni republiki Nemčiji v

obliki kakršna je ob uradnem obvestilu o tej direktivi, če izpolnjuje zahteve iz člena 3 in omogoča opravljanje dejavnosti iz člena 1 v tej državi članici s poklicnim nazivom „arhitekt“ in če tako usposobljenost dopolnjujejo štiriletne poklicne izkušnje v Zvezni republiki Nemčiji, potrjene s certifikatom, ki ga izda strokovno telo, na katerega listi je registriran arhitekt, ki želi uporabiti določbe te direktive. Telo mora predhodno ugotoviti, da opravljeno delo tega arhitekta na arhitekturnem področju nedvomno dokazuje njegovo sposobnost praktično uporabiti znanje iz člena 3. Postopek izdaje certifikata je enak postopku pri zaposilu za vpis na seznam arhitektov.

Komisija na podlagi pridobljenih izkušenj in z upoštevanjem razvoja usposabljanja na arhitekturnem področju osem let po obdobju iz prvega pododstavka člena 31(1), predloži Svetu poročilo o uporabi te izjeme in ustrezne predloge, o katerih Svet odloči v šestih mesecih po postopku iz Pogodbe.

2. Po členu 2 se prizna tudi izobraževanje in usposabljanje, ki je del programa socialnih izboljšav ali se opravi kot izredni študij, če izpolnjuje zahteve iz člena 3 in se zaključijo z izpitom iz arhitekture, ki ga uspešno opravi tisti, ki je bil najmanj sedem let zaposlen na arhitekturnem področju in je delal pod nadzorom arhitekta ali podjetja. Ta izpit mora biti na ravni diplome in enakovreden zaključnemu izpitu iz odstavka 1(b).

Člen 5

1. Šteje se, da državljani države članice s pridobljenim poklicnim nazivom „arhitekt“ na podlagi zakona, ki pristojnemu organu države članice omogoča podeliti ta naziv državljanom z izjemnimi dosežki na arhitekturnem področju, izpolnjujejo zahteve, določene za opravljanje dejavnosti na tem področju pod poklicnim nazivom „arhitekt“.

2. V primeru oseb iz prvega odstavka certifikat, ki ga državljanu izda matična država članica ali država članica, iz katere imetnik certifikata prihaja, dokazuje, da ima ta oseba status arhitekta.

Člen 6

Pod pogoji iz člena 2 se priznajo certifikati, ki jih izdajo pristojni organi Zvezne republike Nemčije in potrjujejo enakovrednost kvalifikacij podeljenih po 8. maju 1945 s strani pristojnih organov Nemške demokratične republike in formalnih kvalifikacij iz člena 2.

Člen 7

1. Vsaka država članica čim prej pošlje drugim državam članicam in Komisiji istočasno seznam diplom, spričeval in drugih dokazil o formalnih kvalifikacijah, ki se podeljujejo na njenem ozemlju in izpolnjujejo merila iz členov 3 in 4. Seznamu priloži tudi imena institucij in organov, ki jih podeljujejo.

Prvi seznam se pošlje v dvanajstih mesecih po uradnem obvestilu o tej direktivi.

Prav tako vsaka država članica sporoči vse spremembe, nanašajoče se na diplome, spričevala in druga dokazila o formalnih kvalifikacijah, ki se podeljujejo na njenem ozemlju, zlasti na tiste, ki ne izpolnjujejo več zahtev iz členov 3 in 4.

2. Tri mesece po prejemu obvestila Komisija objavi sezname in njihove popravke kot informacijo v *Uradnem listu Evropskih skupnosti*. V primerih iz člena 8 pa se objava diplom, spričevala ali drugega dokazila o formalnih kvalifikacijah odloži. Komisija občasno objavi prečiščene sezname.

Člen 8

Če država članica ali Komisija dvomita, da diploma, spričevalo ali drugo dokazilo o formalnih kvalifikacijah izpolnjuje merila iz členov 3 in 4, Komisija zadevo v treh mesecih po prejemu seznama iz člena 7(1) izroči Svetovalnemu odboru za izobraževanje in usposabljanje na arhitekturnem področju. Odbor predloži svoje mnenje v treh mesecih.

Diploma, spričevalo ali drugo dokazilo o formalnih kvalifikacijah se objavi v treh mesecih po tem, ko je odbor dal mnenje ali je potekel rok, v katerem bi ga moral dati, razen v naslednjih dveh primerih:

— če država članica, ki jih podeljuje popravi seznam, ki ga je dala po členu 7(1),

ali

— če nameravata država članica ali Komisija po členu 169 ali 170 Pogodbe predložiti zadevo Sodišču Evropskih skupnosti.

Člen 9

1. Države članice ali Komisija se lahko posvetujejo s svetovalnim odborom, če dvomijo o tem ali diploma, spričevalo ali drugo dokazilo o formalnih kvalifikacijah, ki je vključeno v enega od seznamov objavljenih v *Uradnem listu Evropskih skupnosti*, še izpolnjuje zahteve iz členov 3 in 4. Odbor predloži svoje mnenje v treh mesecih.

2. V soglasju z zadevno državo članico ali na podlagi sodbe Sodišča Evropskih skupnosti Komisija izbriše diplomu z enega od seznamov, objavljenih v *Uradnem listu Evropskih skupnosti*.

POGLAVJE III

DIPLOME, SPRIČEVALA IN DRUGA DOKAZILA O FORMALNIH KVALIFIKACIJAH, KI IMETNIKU OMOGOČAJO, DA NA PODLAGI PRIDOBLENIH PRAVIC ALI OBSTOJEČIH NACIONALNIH DOLOČB OPRAVLJA DEJAVNOSTI NA ARHITEKTURNEM PODROČJU

Člen 10

Vsaka država članica prizna diplome, spričevala in druga dokazila o formalnih kvalifikacijah iz člena 11, ki jih podeljujejo druge države članice državljanom držav članic, če slednji ob uradnem obvestilu o tej direktivi že imajo tako izobrazbo ali se je njihov študij, ki se konča s pridobitvijo take diplome, spričevala in drugih dokazil o formalnih kvalifikacijah, začel najpozneje tretje akademsko leto po tem uradnem obvestilu, tudi če taka izobrazba ne izpolnjuje minimalnih zahtev iz poglavja II. To priznanje ima glede začetka opravljanja in opravljanja dejavnosti iz člena 1 ter ob upoštevanju člena 23 enak učinek na njenem ozemlju kakor diplome, spričevala in druga dokazila o formalnih kvalifikacijah, ki jih podeljujejo za arhitekturo.

Člen 11

Diplome, spričevala in druga dokazila o formalnih kvalifikacijah iz člena 10 so naslednji:

(a) v Nemčiji

— diplome, ki jih podeljujejo visoke šole upodablajočih umetnosti (Dipl.-Ing., Architekt (HfbK));

— diplome, ki jih podeljujejo oddelki za arhitekturo (Architektur/Hochbau) na „Technische Hochschulen“, na tehniških univerzah, univerzah in na „Gesamthochschulen“, če so ti zavodi združeni v „Gesamthochschulen“ (Dipl.-Ing. in vsak drug naziv, ki se za diplomante lahko določi pozneje);

— diplome, ki jih podeljujejo oddelki za arhitekturo (Architektur/Hochbau) na „Fachhochschulen“ in oddelki za arhitekturo (Architektur/Hochbau) na „Gesamthochschulen“, če so ti zavodi povezani v „Gesamthochschulen“, ki jih, če traja študij manj kakor štiri, vendar najmanj tri leta, spremlja certifikat, ki potrjuje štiriletne poklicne izkušnje v Zvezni republiki Nemčiji in ga izda strokovno telo v skladu z drugim pododstavkom člena 4(1) (Ingenieur grad. in kakršenkoli drug naziv, ki se ga določi za diplomante pozneje);

- diplome (Prüfungszeugnisse), podeljene pred 1. januarjem 1973 v oddelkih za arhitekturo na „Ingenieurschulen“ in „Werkkunstschulen“, ki jih spremlja certifikat pristojnih oblasti, da je zadevna oseba opravila preizkus formalne izobrazbe iz člena 13;
- (b) v Belgiji
- diplome, podeljene na visokih državnih šolah za arhitekturo ali na visokošolskih državnih zavodih za arhitekturo (architecte — architect);
  - diplome, podeljene na visoki šoli za arhitekturo pokrajine Hasselt (architect);
  - diplome, podeljene na Kraljevi akademiji likovnih umetnosti (architecte — architect);
  - diplome, podeljene v „écoles Saint-Luc“ (architecte — architect);
  - univerzitetne diplome gradbenega inženirstva, pospremljene s potrdilom o opravljenem pripravništvu, ki ga podeli združenje arhitektov in daje imetniku pravico do poklicnega naziva arhitekt (architecte — architect);
  - diplome iz arhitekture, ki jih podeli centralna ali državna izpitna komisija za arhitekturo (architecte — architect);
  - diplome iz gradbenega inženirstva/arhitekture in iz arhitekture/gradbenega inženirstva, ki jih podeljujejo fakultete uporabnih znanosti in Politehnična fakulteta v Monsu (ingénieur-architecte, ingénieur-architect);
- (c) na Danskem
- diplome, ki jih podeljujeta Državni šoli za arhitekturo v Kobenhavnu in Aarhusu (arkitekt);
  - potrdilo o registraciji, ki ga izda svet arhitektov na podlagi Zakona št. 202 z dne 28. maja 1975 (registreret arkitekt);
  - diplome z Visoke šole za gradbeništvo (bygningkonstruktør), ki jih spremlja certifikat pristojnih oblasti, da je oseba opravila preizkus formalne izobrazbe v skladu s členom 13;
- (d) v Franciji
- diplome, ki jih podeljuje „Ecole spéciale d'architecture“ (architecte DESA);
  - diplome, ki jih od leta 1955 podeljuje oddelek za arhitekturo na „Ecole nationale supérieure des Arts et Industries de Strasbourg“ (prej „Ecole nationale d'ingénieurs de Strasbourg“) (architecte ENSAIS);
- (e) v Grčiji
- diplome inženir/arhitekt, ki jih podeljujejo na atenski METSOVION POLYTECHNION, skupaj s certifikatom, izdanim v Grški tehniški zbornici, in ki dajejo pravico do opravljanja dejavnosti na arhitekturnem področju;
  - diplome inženir/arhitekt, ki jih podeljujejo na ARISTOTELION PANEPISTIMION v Solunu, skupaj s certifikatom, izdanim v Grški tehniški zbornici, in ki dajejo pravico do opravljanja dejavnosti na arhitekturnem področju;
  - diplome inženir/arhitekt, ki jih podeljujejo na atenski METSOVION POLYTECHNION, skupaj s certifikatom, izdanim v Grški tehniški zbornici, in ki dajejo pravico do opravljanja dejavnosti na arhitekturnem področju;
  - diplome inženir/arhitekt, ki jih podeljujejo na atenski ARISTOTELION PANEPISTIMION, skupaj s certifikatom, izdanim v Grški tehniški zbornici, in ki dajejo pravico do opravljanja dejavnosti na arhitekturnem področju;
  - diplome inženir/arhitekt, ki jih podeljujejo na PANEPISTIMION THRAKIS, skupaj s certifikatom, izdanim v Grški tehniški zbornici, in ki dajejo pravico do opravljanja dejavnosti na arhitekturnem področju;
  - diplome inženir/arhitekt, ki jih podeljujejo na PANEPISTIMION PATRON, skupaj s certifikatom, izdanim v Grški tehniški zbornici, in ki dajejo pravico do opravljanja dejavnosti na arhitekturnem področju;
- (f) na Irskem
- diploma Bachelor of Architecture, ki jo podeljuje Irška državna univerza diplomantom arhitekture na University College (Visoki šoli) v Dublinu (B Arch. (NUI));
  - diploma iz arhitekture, ki jo podeljuje College of Technology, Bolton Street (Visoka tehniška šola) v Dublinu (Dipl. Arch.);

- certifikat o pridruženem članstvu v Royal Institute of Architects of Ireland (Kraljevi inštitut irskih arhitektov) (ARIAI);
- certifikat o članstvu v Royal Institute of Architects of Ireland (MRIA);

(g) v Italiji

- diplome „laurea in architettura“, ki jih podeljujejo univerze, politehnični in visokošolski zavodi v Benetkah in Reggio Calabrii, skupaj z diplomami, ki dajejo imetniku pravico, da samostojno opravlja poklic arhitekta, in jih podeli minister za šolstvo potem, ko kandidat pred pristojno komisijo opravi državni izpit, ki mu daje pravico do samostojnega opravljanja poklica arhitekt (dott. Architetto);
- diplome „laurea in ingegneria“ iz gradbeništva („sezione costenzone civile“), ki jih podeljujejo univerze in visoke šole za tehnične vede, skupaj z diplomami, ki dajejo imetniku pravico, da samostojno opravlja poklic na arhitekturnem področju, in jo podeli minister za šolstvo, potem ko kandidat pred pristojno komisijo opravi državni izpit, ki mu daje pravico do samostojnega opravljanja poklica (dott. Ing. Architetto ali dott. Ing. in ingegneria civile);

(h) na Nizozemskem

- spričevala, ki jih izdajo oddelki za arhitekturo tehniških visokih šol iz Delfta ali Eindhovna in potrjujejo, da je imetnik opravil diplomski izpit iz arhitekture (bouwkundig ingenieur);
- diplome, ki jih podeljujejo državno priznane akademije za arhitekturo (architect);
- diplome, ki so jih do leta 1971 podeljevale bivše nekdanje šole za arhitekturo (Hoger Bouwkunstonderricht) (architect HBO);
- diplome, ki so jih do leta 1970 podeljevale nekdanje visoke šole za arhitekturo (Voortgezet Bouwkunstonderricht) (architect VBO);
- spričevala v dokaz, da je oseba opravila izpit, ki ga pripravi svet arhitektov pri „Bond van Nederlandse Architecten“ (Red nizozemskih arhitektov, BNA) (architect);

- diploma „Stichting Instituut voor Architectuur“ (fondacija „Inštitut za arhitekturo“) (IVA), podeljena po končanem študiju, ki ga organizira ta fondacija in traja najmanj štiri leta (architect), skupaj s certifikatom pristojnega organa, ki potrjuje, da je oseba opravila preizkus formalne izobrazbe v skladu s členom 13;
- certifikat, ki ga izda pristojni organ in potrjuje, da je oseba pred uveljavitvijo te direktive opravila diplomski izpit za „Kandidaat in de bouwkunde“ na tehniški visoki šoli v Delftu ali Eindhovnu in da je v obdobju najmanj petih let tik pred uveljavitvijo te direktive opravljala arhitekturne dejavnosti, katerih narava in pomen v skladu z nizozemskimi zahtevami jamčita, da je sposobna opravljati te dejavnosti (architect);
- certifikat, ki ga pristojna oblast izda le osebam z dopolnjenim štiridesetim letom pred uveljavitvijo te direktive in potrjuje, da so v obdobju najmanj petih let tik pred uveljavitvijo te direktive opravljale arhitekturne dejavnosti, katerih narava in pomen v skladu z nizozemskimi zahtevami jamčita, da so sposobne opravljati te dejavnosti (architect);

od dneva uveljavitve nizozemskih zakonov in predpisov, ki urejajo začetek opravljanja in opravljanje arhitekturnih dejavnosti pod poklicnim nazivom arhitekt, certifikatov iz sedme in osme alineje ni treba več priznavati, če po teh določbah ne dovoljujejo začetka opravljanja dejavnosti pod poklicnim nazivom arhitekt;

(i) v Združenem kraljestvu

- izobrazba, pridobljena po opravljenih izpitih na:
  - Royal Institute of British Architects;
  - šolah za arhitekturo na:
    - univerzah,
    - visokih šolah za tehnične vede,
    - visokih šolah,
    - akademijah,
    - šolah za tehnologijo in umetnost,

ki jih je ali jih ob sprejetju te direktive prizna za vpis v register Architects Registration Council of the United Kingdom (Svet Združenega kraljestva za registracijo arhitektov) (Architect);

- certifikat, ki dokazuje, da je imetnik pridobil pravico do poklicnega naziva arhitekt na podlagi oddelka 6(1)a, 6(1)b ali 6(1)d Zakona o registraciji arhitektov iz leta 1931 (Architect);

- certifikat, ki dokazuje, da je imetnik pridobil pravico do poklicnega naziva arhitekt na podlagi oddelka 2 Zakona o registraciji arhitektov iz leta 1938 (Architect).

Člen 12

Vsaka država članica, ne glede na člen 10, na svojem ozemlju prizna spodaj navedene certifikate, tako da jih glede začetka opravljanja in opravljanja dejavnosti iz člena 1 pod poklicnim nazivom „arhitekt“ izenači z diplomami, spričevali in drugimi dokazili o formalnih kvalifikacijah v arhitekturi, ki jih izdaja sama:

- certifikate, ki jih državljanom držav članic izdajo tiste države članice, v katerih ob uradnem obvestilu o tej direktivi veljajo predpisi o urejanju začetka opravljanja in opravljanja dejavnosti iz člena 1 pod poklicnim nazivom „arhitekt“, in ki potrjujejo, da je imetnik pred začetkom izvrševanja te direktive lahko uporabljal poklicni naziv „arhitekt“ in da je dejansko opravljal omenjene dejavnosti po teh predpisih najmanj tri zaporedna leta v petih letih pred izdajo certifikata;
- certifikate, izdane državljanom držav članic v tistih državah članicah, ki med uradnim obvestilom o tej direktivi in začetkom izvrševanja te direktive sprejmejo predpise o urejanju začetka opravljanja in opravljanja dejavnosti iz člena 1 pod poklicnim nazivom „arhitekt“, in potrjujejo, da imetnik ob začetku izvrševanja te direktive lahko uporablja poklicni naziv „arhitekt“ in da je dejansko opravljal omenjene dejavnosti po teh predpisih najmanj tri zaporedna leta v zadnjih petih letih pred izdajo certifikata.

Člen 13

Preizkus formalne izobrazbe iz četrte alineje člena 11(a), tretje alineje člena 11(c) in šeste alineje člena 11(h) obsega ocenjevanje prostorskih načrtov oziroma arhitekturnih in gradbenih projektov, ki jih je pripravila in izvedla zadevna oseba v času, ko je najmanj šest let dejansko opravljala dejavnosti iz člena 1.

Člen 14

Certifikati, ki jih izda pristojni organ v Zvezni republiki Nemčiji in potrjujejo enakovrednost kvalifikacij in formalne izobrazbe iz člena 11, ki jih je po 8. maju 1945 podelil pristojni organ Nemške demokratične republike, se priznajo pod pogoji, določenimi v istem členu.

Člen 15

Da prepreči izkrivljanje konkurence, lahko Veliko vojvodstvo Luksemburg ne glede na člen 5 začasno v prehodnem obdobju

štirih let in pol po uradnem obvestilu o tej direktivi, odloži izvajanje členov 10, 11 in 12 glede priznavanja diplom, ki niso pridobljene na univerzi, spričeval in drugih dokazil o formalnih kvalifikacijah.

POGLAVJE IV

UPORABA AKADEMSKIH NAZIVOV

Člen 16

1. Brez vpliva na člen 23 država članica gostiteljica zagotovi, da državljan države članice, ki izpolnjuje pogoje iz poglavja II ali III, lahko uporablja svoj zakoniti akademski naziv in, če je primerno, okrajšavo tega naziva v jeziku matične države članice ali države članice, iz katere prihajajo. Države članice gostiteljice lahko zahtevajo, da temu nazivu sledi ime in kraj ustanove ali izpitne komisije, ki je naziv podelila.

2. Če se akademski naziv, ki se uporablja v matični državi članici ali v državi članici, iz katere prihaja tuji državljan, v državi članici gostiteljici lahko pomotoma zamenja z nazivom, za katerega se v tej državi zahteva dodatno izobraževanje in usposabljanje, ki ga oseba ni opravila, lahko država članica gostiteljica zahteva, da ta oseba naziv, ki je običajen v matični državi članici ali v državi članici, iz katere prihaja, uporablja v primerni obliki, kakršno določi država članica gostiteljica.

POGLAVJE V

DOLOČBE ZA UČINKOVITO URESNIČEVANJE PRAVICE DO USTANAVLJANJA PODJETIJ IN SVOBODE OPRAVLJANJA STORITEV

A. Določbe, ki se nanašajo na pravico do ustanavljanja podjetij

Člen 17

1. Država članica gostiteljica, ki od svojih državljanov zahteva dokazilo o dobrem imenu ali ugledu, ko začnejo prvič opravljati dejavnosti iz člena 1, sprejme od državljanov drugih držav članic kot zadosten dokaz certifikat, ki ga izda pristojni organ v matični državi članici ali v državi članici, iz katere tuji državljan prihaja, in ki potrjuje, da v tej državi članici izpolnjuje zahteve glede dobrega imena in ugleda za začetek opravljanja dejavnosti.

2. Če matična država članica ali država članica, iz katere prihaja tuji državljan, ne zahteva dokazil o dobrem imenu in ugledu oseb, ki prvič želijo začeti opravljati dejavnosti, lahko država članica gostiteljica zahteva, da ti tuji državljan predložijo izpis iz „kazenske evidence“ ali, če tega ni, enakovreden dokument, ki ga izda pristojni organ v matični državi članici ali državi članici, iz katere tuji državljan prihaja.

3. Kadar matična država članica ali država članica, iz katere tuji državljan prihaja, ne izdaja dokazil iz drugega odstavka, lahko tako dokazilo nadomesti izjava pod prisego — oziroma v državah, v katerih izjava pod prisego ni predvidena, slovesna izjava — ki jo da ta oseba pred pristojnim sodnim ali upravnim organom ali, če je primerno, pred notarjem ali usposobljenim strokovnim organom matične države članice ali države članice, iz katere oseba prihaja; tak organ ali notar izda certifikat, s katerim potrjuje verodostojnost izjave pod prisego oziroma slovesne izjave.

4. Če država članica gostiteljica podrobno pozna resno zadevo, ki se je zgodila zunaj njenega ozemlja, preden je ta oseba v tej državi ustanovila podjetje, ali če ve, da so v izjavi iz odstavka 3 napačni podatki, in je zadeva ali podatek tak, da lahko vpliva na začetek opravljanja zadevne dejavnosti na njenem ozemlju, lahko to sporoči matični državi članici ali državi članici, iz katere tuji državljan prihaja.

Matična država članica ali država članica, iz katere prihaja tuji državljan, preveri resničnost dejstev, če lahko vplivajo na začetek opravljanja dejavnosti v tej državi članici. Njene oblasti same določijo naravo in obseg preiskave, ki jo je treba opraviti, ter državo članico gostiteljico obvestijo o vseh posledičnih ukrepih v zvezi s certifikati ali dokumenti, ki so jih izdale.

5. Države članice zagotovijo zaupnost poslanih podatkov.

Člen 18

1. Če zakoni in drugi predpisi v državi članici gostiteljici določajo pogoje o dobrem imenu ali ugledu, skupaj z določbami o disciplinskih ukrepih za hude poklicne napake ali obsodbo za kaznivo dejanje v zvezi z opravljanjem dejavnosti iz člena 1, matična država članica ali država članica, iz katere tuji državljan prihaja, pošlje državi članici gostiteljici vse potrebne podatke o strokovnih ali upravnih ukrepih ali sankcijah proti tej osebi ali o kaznih, izrečenih v zvezi z opravljanjem poklica v matični državi članici ali državi članici, iz katere prihaja.

2. Če država članica gostiteljica podrobno pozna resno zadevo, ki se je zgodila zunaj njenega ozemlja, preden je oseba v tej državi ustanovila podjetje, ki lahko vpliva na opravljanje omenjene dejavnosti v tej državi, lahko to sporoči matični državi članici ali državi članici, iz katere tuji državljan prihaja.

Matična država članica ali država članica, iz katere prihaja tuji državljan, preveri resničnost dejstev, če lahko vplivajo na opravljanje dejavnosti v tej državi članici. Organi v tej državi članici sami določijo naravo in obseg preiskave, ki jo je treba opraviti, in državo članico gostiteljico obvestijo o vseh posledičnih ukrepih v zvezi z obvestilom iz prvega odstavka.

3. Države članice zagotovijo zaupnost poslanih podatkov.

Člen 19

Dokumenti izdani na podlagi členov 17 in 18 se lahko predložijo, če od njihove izdaje niso pretekli več kakor trije meseci.

Člen 20

1. Postopek iz členov 17 in 18 za izdajo dovoljenja zadevni osebi za začetek opravljanja dejavnosti iz člena 1 je treba končati kar najhitreje, najpozneje pa tri mesece po predložitvi vseh dokumentov, ki se nanašajo na to osebo, brez vpliva na odlog zaradi kakršne koli pritožbe, ki se lahko vloži po koncu postopka.

2. Rok iz odstavka 1 začasno preneha teči zaradi zahteve za ponovni pregled v primerih iz členov 17(4) in 18(2).

Države članice, ki dajo mnenje, odgovorijo v roku treh mesecev.

Država članica gostiteljica nadaljuje postopek iz odstavka 1, ko prejeme odgovor ali po preteku roka za odgovor.

Člen 21

Če država članica gostiteljica zahteva od svojih državljanov, ki želijo začeti opravljati ali opravljati dejavnosti iz člena 1, da prispežejo ali dajo slovesno izjavo, in če državljan drugih držav članic ne morejo uporabiti take oblike prisege ali slovesne izjave, ta država članica zagotovi, da imajo zadevne osebe na voljo ustrezno in enakovredno obliko prisege ali slovesne izjave.

B. Določbe, ki se nanašajo na opravljanje storitev**Člen 22**

1. Če država članica od svojih državljanov, ki želijo začeti opravljati ali opravljati dejavnosti iz člena 1, zahteva dovoljenje strokovnega združenja ali telesa, bodisi da so njegovi člani bodisi da so pri njem registrirani, potem državljanke drugih držav članic oprosti te zahteve, če gre za opravljanje storitev.

Te osebe imajo pri opravljanju storitev enake pravice in dolžnosti kakor državljani države članice gostiteljice; zlasti pa morajo upoštevati poklicne in upravne smernice, ki se uporabljajo v tej državi članici.

V ta namen in poleg izjave iz drugega odstavka lahko država članice, da bi v zvezi z opravljanjem storitev omogočile izvajanje določb o poklicni etiki, ki se uporabljajo na njihovem ozemlju, zahtevajo avtomatično začasno ali *pro forma* registracijo pri strokovnem združenju, telesu ali registru, če taka registracija ne odloži ali kakorkoli ne zaplete opravljanja storitev ali povzroči dodatnih stroškov osebi, ki storitve opravlja.

Če država članica gostiteljica sprejme ukrep na podlagi drugega pododstavka ali izve za dejstva, ki so v nasprotju s temi določbami, o tem takoj obvesti državo članico, v kateri je zadevna oseba ustanovila podjetje.

2. Država članica gostiteljica lahko zahteva, da ta oseba pred pristojnim organom predhodno poda izjavo o storitvah, ki jih bo opravljala, če gre za prostorsko načrtovanje oziroma arhitekturno in gradbeno projektiranje na njenem ozemlju.

3. Na podlagi odstavkov 1 in 2 lahko država članica gostiteljica zahteva, da zadevna oseba predloži enega ali več dokumentov, ki vključujejo naslednje podrobne podatke:

- izjavo iz odstavka 2,
- certifikat, ki dokazuje, da oseba zakonito opravlja zadevne dejavnosti v državi članici, v kateri ima podjetje,
- certifikat, da ima ta oseba diplomo(-e), spričevalo(-a) ali druga dokazila o formalnih kvalifikacijah, potrebna za opravljanje zadevnih storitev, in da je ta izobrazba v skladu s merili iz poglavja II ali je navedena v poglavju II te direktive;
- če je primerno, certifikat iz člena 23(2).

4. Dokument ali dokumenti iz odstavka 3 se lahko predložijo, če od njihove izdaje ni preteklo več kakor dvanajst mesecev.

5. Če država članica enemu od svojih državljanov ali državljanu druge države članice, ki je na njenem ozemlju ustanovil podjetje, začasno ali trajno, v celoti ali delno odvzame pravico do opravljanja storitev iz člena 1, primerno poskrbi za začasni ali trajni odvzem certifikata iz druge alineje odstavka 3.

C. Skupne določbe glede pravice do ustanavljanja podjetij in svobode opravljanja storitev**Člen 23**

1. Če je v državi članici gostiteljici uporaba poklicnega naziva „arhitekt“ pri dejavnostih iz člena 1 zakonsko urejena, dobijo državljani drugih držav članic, ki izpolnjujejo pogoje iz poglavja II ali katerih diplome, spričevala ali druga dokazila o formalnih kvalifikacijah iz člena 11 se priznajo po členu 10, poklicni naziv, ki se uporablja v državi članici gostiteljici, in njegovo okrajšavo, ko izpolnijo vse pogoje glede praktičnih delovnih izkušenj, ki jih določi ta država.

2. Če je v državi članici pogoj za začetek opravljanja dejavnosti iz člena 1 ali za opravljanje teh dejavnosti pod poklicnim nazivom „arhitekt“, poleg zahtev iz poglavja II ali diplome, spričevala ali drugega dokazila o formalnih kvalifikacijah iz člena 11, tudi opravljeno določeno obdobje praktičnega dela, zadevna država članica sprejme kot zadosten dokaz certifikat iz matične države članice ali iz države prejšnjega bivališča, ki dokazuje, da je oseba v tej državi opravila primerno in ustrezno dolgo obdobje praktičnega dela. V skladu s tem členom se prizna kot zadosten dokaz certifikat iz drugega pododstavka člena 4(1).

Člen 24

1. Če država članica gostiteljica zahteva od svojih državljanov, ki želijo začeti opravljati ali opravljati dejavnosti iz člena 1, predložitev dokaza, da v preteklosti niso bili v stečaju, in če podatki po členih 17 in 18 ne vključujejo takih dokazil, sprejme izjavo pod prisego — ali v državi, v kateri izjava pod prisego ni mogoča, slovesno izjavo — ki jo zadevna oseba da pred pristojnim sodnim ali upravnim organom, notarjem ali ustreznim strokovnim telesom matične države članice ali države članice, iz katere ta oseba prihaja; ta organ ali notar izda certifikat, ki potrjuje verodostojnost izjave pod prisego ali slovesne izjave.

Če država članica gostiteljica zahteva dokaz o dobrem finančnem stanju, sprejme potrdila, ki jih izdajo banke drugih držav članic kot enakovredna potrdilom, izdanim na njenem ozemlju.

2. Dokumenti iz odstavka 1 se lahko predložijo, če od njihove izdaje niso pretekli več kakor trije meseci.

Člen 25

1. Če država članica gostiteljica zahteva od svojih državljanov, ki želijo začeti opravljati ali opravljati dejavnosti iz člena 1, da predložijo dokaze o zavarovanju finančne odgovornosti, sprejme potrdila, ki jih izdajo zavarovalniške družbe v drugih državah članicah, kot enakovredna tistim, izdanim na njenem ozemlju. V teh potrdilih mora biti navedeno, da zavarovatelj izpolnjuje pogoje veljavnih zakonov in predpisov države članice gostiteljice glede pogojev in obsega pokritja.

2. Potrdila iz odstavka 1 se lahko predložijo, če od njihove izdaje niso pretekli več kakor trije meseci.

Člen 26

1. Države članice sprejmejo potrebne ukrepe, s katerimi zadevnim osebam omogočijo, da dobijo informacije o zakonih in, če je potrebno, o poklicni etiki države članice gostiteljice.

V ta namen lahko države članice ustanovijo informacijske centre, v katerih te osebe dobijo potrebne podatke. Država članica lahko zahteva, da ob ustanavljanju podjetja stopijo v stik s temi centri.

2. Države članice lahko ustanovijo centre iz odstavka 1 v okviru pristojnih organov in uradov, ki jih imenujejo pred iztekom roka iz prvega pododstavka člena 31(1).

3. Države članice zagotovijo, da zadevne osebe, kadar je primerno, v lastnem interesu in v interesu svojih strank pridobijo jezikovno znanje, potrebno za opravljanje poklica v državi članici gostiteljici.

POGLAVJE VI KONČNE DOLOČBE

Člen 27

Če obstaja upravičen dvom, lahko država članica gostiteljica od pristojnih organov v drugi državi članici zahteva, da potrdijo

verodostojnost diplom, spričeval in drugih dokazil o formalnih kvalifikacijah iz poglavij II in III, izdanih v tej drugi državi članici.

Člen 28

V roku iz prvega pododstavka člena 31(1) države članice imenujejo organe in telesa, pooblašcene za izdajanje ali sprejemanje diplom, spričeval in drugih dokazil o formalnih kvalifikacijah ter dokumentov in podatkov iz te direktive. O tem nemudoma obvestijo druge države članice in Komisijo.

Člen 29

Ta direktiva se uporablja tudi za državljane držav članic, ki opravljajo ali bodo opravljali dejavnosti iz člena 1 kot zaposlene osebe na podlagi Uredbe (EGS) št. 1612/68.

Člen 30

Najpozneje v treh letih po koncu obdobja iz prvega pododstavka člena 31(1) bo Komisija na podlagi izkušenj ponovno preučila to direktivo in, če bo potrebno, po posvetovanju s svetovalnim odborom Svetu predložila predlog sprememb. Svet bo obravnaval vsak tak predlog v enem letu.

Člen 31

1. Države članice sprejmejo potrebne ukrepe za uskladitev s to direktivo v štiriindvajsetih mesecih po njeni objavi in o tem nemudoma obvestijo Komisijo.

Vendar pa imajo države članice za uskladitev s členom 22 na voljo tri leta po datumu uradnega obvestila.

2. Države članice pošljejo Komisiji besedila temeljnih določb nacionalnih predpisov, sprejetih na področju, ki ga ureja ta direktiva.

Člen 32

Ta direktiva je naslovljena na države članice.

V Luxembourggu, 10. junija 1985

Za Svet

Predsednik

M. FIORET